

Úvod	9
----------------	---

Část I.

Základní kapitoly z psychologie rodiny	11
--	----

1 Současné trendy v rodině	13
---	-----------

1.1 Odkládání mateřství	13
-----------------------------------	----

1.1.1 Vzdělanost a zaměstnanost žen	14
---	----

1.1.2 Formy rodinného života	15
--	----

1.1.3 Proces rozhodování a rodičovství	16
--	----

1.2 Velmi mladí rodiče, rodiče ve vyšším věku	17
---	----

1.3 Sociálně-psychologický vývoj současné české rodiny – shrnutí	19
---	----

2 Pojetí genderu a jeho význam v rodině	21
--	-----------

2.1 Genderové stereotypy a předsudky	21
--	----

2.2 Gender a škola	23
------------------------------	----

2.2.1 Školní úspěšnost	23
----------------------------------	----

2.2.2 Gender a postoje učitelek/učitelů	28
---	----

3 Výběr partnera, cíl a smysl partnerství, osobnost partnerů	33
---	-----------

3.1 Charakterové tendence osobnosti	35
---	----

3.1.1 „Schizoidní“ charakterová tendence	36
--	----

3.1.2 „Orální“ charakterová tendence	37
--	----

3.1.3 „Masochistická“ charakterová tendence	38
---	----

3.1.4 „Psychopatická“ charakterová tendence	39
---	----

3.1.5 Rigidní charakterová tendence, hysterický a narcistní typ	41
--	----

4 Nejčastější problémové oblasti v partnerství a manželství	45
--	-----------

4.1 Očekávání od vztahu	46
-----------------------------------	----

4.2 Vývoj vztahu a jeho krizová období	47
--	----

4.3 Nejčastější oblasti konfliktů	50
---	----

4.3.1 Rodinné hospodaření	50
-------------------------------------	----

4.3.2	Volný čas	50
4.3.3	Výchova dětí	51
4.3.4	Erotické a sexuální soužití	52
4.3.5	„Vnější vlivy“	53
4.4	Rozvod	54
4.5	Strategie možného řešení každodenních problémů	55

Část II.

Vybrané kapitoly z psychologie rodiny 59

5	Raný vývoj dítěte	63
5.1	Gravidita a bonding	63
5.1.1	Intersubjektivita	64
5.2	Význam attachmentu pro vývoj resilience a emocí	65
5.3	Poruchy attachmentu	67
5.4	Neurobiologické souvislosti attachmentu	73
5.5	Deprivace, zanedbávání, vývojové trauma	76
5.5.1	Zanedbávání a deprivace	77
6	Náhradní rodinná péče	83
6.1	Formy NRP	85
6.1.1	Pěstounská péče	86
6.1.2	Příbuzenská pěstounská péče	89
6.1.3	Pěstounská péče na přechodnou dobu	90
6.1.4	Osvojení	91
6.1.5	Poručenství (s osobní péčí)	93
6.2	Ústavní výchova	93
6.3	Proces zprostředkování NRP	93
6.4	Romské dítě v NRP	96
6.5	Doprovázející organizace a klíčový pracovník	99
6.6	Zkušenost s pěstounskou péčí očima dospělých	100
6.7	Metody a přístupy využívané u poruch rané vazby a v NRP	101
6.7.1	Specifické techniky využívané při doprovázení rodin v NRP	103
6.7.2	Nejvýznamnější komunikační a výchovné principy v kontaktu s dítětem	104

7	Trauma a rodinný systém	111
7.1	Trauma a posttraumatická stresová porucha	111
7.1.1	Neurobiologie traumatu	113
7.1.2	Epigenetické souvislosti traumatu	115
7.1.3	Klasifikace posttraumatické stresové poruchy	116
7.2	Kategorie traumatických událostí	117
7.3	Následky traumatu	120
7.3.1	Měření následků rané traumatizace v blízkých vztazích	122
7.3.2	Posttraumatický růst	123
7.4	Specifika traumatu u dětí	125
7.5	Nejzávažnější formy traumatizace v dětství	130
7.5.1	Syndrom týraného a zneužívaného dítěte (CAN)	132
7.6	Násilí v rodině a domácí násilí	132
7.7	Specifika terapie traumatu	137
8	Rodinný systém a krize	139
8.1	Rozchod rodičů a jeho dopady na děti	142
8.1.1	Současná rozvodová praxe v souvislosti s dětmi	144
8.1.2	Upořádání péče o děti	147
8.1.3	Nejčastější dopady rozvodu na děti	151
8.1.4	Reakce dětí podle věku	153
8.1.5	Cochemská praxe	154
8.2	Závažná nemoc dítěte	158
8.2.1	Podpora rodiny dítěte se zdravotním postižením	160
8.2.2	Vliv nemoci dítěte na celý rodinný systém	162
8.2.3	Vývojové proměnné	167
8.2.4	Hospitalizace	168
8.2.5	Příprava na bolestivé zákroky, práce s bolestí	170
8.2.6	Postoje zdravotníků	172
8.2.7	Obtíže v rámci normy, psychosomatická onemocnění u dětí	173
8.2.8	Dítě s postižením nebo chronickým onemocněním	175
8.3	Ztráta blízké osoby, truchlení	180
8.3.1	Rituály odchodu	181
8.3.2	Thanatologie a paliativní péče	184
8.3.3	Paliativní péče u dětí	186

8.3.4	Reakce dětí na smrt blízké osoby	189
8.3.5	Truchlení	191

Část III.

Techniky	195
---------------------------	------------

9	Techniky k jednotlivým kapitolám	197
----------	---	------------

10	Další techniky využitelné během výuky	211
-----------	--	------------

Závěr	225
------------------------	------------

Souhrn	227
-------------------------	------------

Summary	229
--------------------------	------------

Seznamy obrázků a tabulek	231
--	------------

Seznam literatury	233
------------------------------------	------------

Rejstřík	249
---------------------------	------------

O autorech	255
-----------------------------	------------